

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Qvintum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXVII. Idem Episcopo a Parisiensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74544](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74544)

tio 8. §. si vir, num. 29. ff. solut. matrim. Brecheus in dict. l. 17. §. 1. num. 35. In Galliaque feruari tradunt Pratejus de verb. juris, verbo Salina publica, Cujacius dict. lib. 3. obs. cap. 31, ex quo Bernardus Gomez tract. de sale, 2. part. cap. 37. Paulus Castr. lib. 1. consil. 63. in fine, Regnerus Sixtinus de regal. lib. 2. cap. 19. Cabedo 2. tom. decis. Lusit. 53. Solorzanus dict. lib. 6. cap. 3. pag. 945. & 2. tom. de jure Indiar. lib. 1. cap. unic. ex num. 19. & 34. Larrea cum multis alleg. fiscal. 77. num. 7. merito docent, salinas ad patrimonium Principum pertinere, sive ut ipsi soli monopolium salis exerceant, sive ut privatis vendere salem, vel efficere permittant imposto tributo, quod secundum consuetudines receptas, vel municipales leges intelligendum est de facto potius, quam de jure naturæ; nempe quia in plerisque regionibus, & apud plerasque gentes ita observatur, non quia natura salis ea sit, ut præcisè cedat Principibus ubicunque efficiatur, vel inveniat. Nec contrarium probat textus in cap. 1. qua sint regalia in usibus feudorum, ubi ad regalia pertinere dicitur salinæ. Innocentius III. in præsentidam referribit, salinarias ad Reges, & supremos Principes pertinere, ubi Comites, Barones, & ceteri vassalli specialem concessionem non ostendunt: quia uterque textus intelligendus est suppositis consuetudinibus, quæ in partibus vigent; & legibus, per quas salinariæ redactæ sunt in patrimonium Principum, etiam quæ non nascuntur in fundis publicis, vel principalibus; nulla enim naturalis ratio est, quæ Principibus attribuat jure proprietatis ea, quæ in privato fundo nascuntur, vel quæ per naturam communia sunt cuicumque occupanti. Idem in nostro Regno observatur. Elegans primò extat constitutio Alphonfi Sapientis in l. 11. tit. 28. part. 3. ubi transcribens textum in dict. cap. 1. qua sunt regalia, sancit, vel docet Rex vectigalia ex salinis ad patrimonium regale spectare: ex quo existimo, textum Friderici eodem modo accipiendum esse, & de eodem vectigali salinis imposto, quia non valde tempore distat constitutio Alphonfi à Friderici constitutione: & Partitarum compositores Azonis discipuli non ignorarunt mores retrò antea acti sæculi. Ergo non constat ex his duobus locis, monopolium salis inductum fuisse in Imperio, vel in nostro Regno, nec interdicitum privatis fuisse salis commercium. Postea Alphonfus XI. in comitis Regni apud Complutum, quorum caput hodie extat in l. 8. tit. 1. lib. 6. Ordin. quæ est lex 2. tit. 13. lib. 6. Compil. salinas omnes in publicum patrimonium redegit; quæ lex adeo generaliter loquitur, ut intel-

ligi non possit de natis in locis publicis, sed de natis ubi vis, ut censet cum judicio Azevedus in l. 3. tit. 18. lib. 6. Recopil. ex num. 10. quiddam aliter distinxerint Gregorius, & Didacus Perez in præcitatibus textibus. Postmodum Philippus Prudens in lult. tit. 8. lib. 9. compil. privatis commercium salis interdixit, & monopolium instituit, ut ex textu ipso liquet. In Gallia non solum per Reges exactum fuit vectigal salis: Continuator Urpergensis anno 1343. ibi: Hoc tempore Philippus Galliarum Rex intelligens lucri bonum odorem ex quavis re esse, tributum salis instituit, arguimus inventum, quo nemo liber a tributo esset: hinc enim Regibus quotannis pecunia ingens penditur. Verum & per Comites, in quorum ditionibus salinæ erant, ut de Raymundo Comite Tolosano in præsentidam referitur; & constat cum hujus vectigalis tenacissimum fuisse exactorem, ex privilegio emunitatis Castro Belicardi ab eo concessio anno 1217. in quo oppidanis omnia vectigalia remittuntur, dempto pedagio salis. Refert Altesferrade Ducibus cap. 3.

g Imperatorum, vel Regum.] Quorum proprium est tributa indicere, ut ultra congestos à Barboza in præsentidam, probant Suarez de legibus lib. 5. cap. 18. Alfaro de offic. fiscal. gloss. 20. §. 3. num. 48. Solorzanus embl. 82. ubi eruditè probat modum in tributis servandum, & causas, ex quibus tributa indici valent. Et licet illi tantum olim salivum conductum concederent, Symmachus lib. 10. epist. 36. Cassiodorus lib. 4. var. c. 41. & lib. 7. cap. 39. Duces tamen, ac Comites etiam, salivum conductum, quod nomine guidagiæ in præsentidam ponitur, concedere solebant, ut de Comite Engolismensi refert Guillelmus Britto Phip. 6.

Nec salivum præstare viris, pendente querelâ Conductum, juris ut postulat ordo, volebat. Et Ildebertus Cenomanensis profecturus ad Concilium provinciale, conductum exposcit à quadam Comitissa apud Carnotensem epist. 26. Conductum, sicut fertur, providisti ad Concilium profecturo; quod si ita est, præfata gratia beneficium mihi communices exoro. Iuxta quem morem salivum conductum suis præstabant Comites Tolosani, ut ex præsentidam textu probat Altesferrade Ducibus lib. 3. cap. 16 per totum: dum accipit verbum guidagiæ pro securitate viarum præstanda.

h Personarum.] De quarum immunitate egi in cap. clerici, de judic.

i Pace servanda.] Quo casu etiam inter supremos Monarchas Ecclesia jurisdictionem exercere valet, cap. novit, ubi probavi, de judic.

k Viduis.] Iuxta tradita in cap. ex diligenti, de foro compet.

CAPVT XXVII.

Idem Episcopo^a Parisiensis.

Novimus expedire, ut verbum illud, quod in antiquis canonibus, & in nostro quoque decreto contra falsarios, edito continetur, ut videlicet clericus per ecclesiasticum judicem degradatus seculari tradatur^r Curie puniendus, apertius exponamus: cum & quidam antecessorum nostrorum super hoc consulti diversa responderint, & quorundam sit opinio à pluribus comprobata, ut clericus, qui propter hoc vel aliud^d flagitium grave non solum damnabile, sed damnosum, fuerit degradatus, tanquam exutus privilegio clericali, seculari foro per consequentiam applicetur, cum ab ecclesiastico foro fuerit projectus: ejus enim est degradatio celebranda

celebranda presente seculari potestate, ac prænuntiandum est ei, cum fuerit celebranda, ut in suum forum recipiat degradatum; & sic intelligitur Curia tradi seculari, pro quo tamen debet Ecclesia efficaciter intercedere, ut citra mortis periculum circa eum sententia moderetur. Pro illo vero falsario clerico scelerato, quem ad mandatum nostrum capi fecisti, hoc tibi duximus consulendum, ut eum in perpetuum carcerem ad agendam poenitentiam includas, f pane doloris, & aqua angustia sustentandum, ut commissa defleat, & flenda ulterius non committat.

NOTÆ.

1. ^a **P**arisensi.] Ita etiam legitur in quarta collectione, sub hoc tit. cap. final. De diecepsi Parisiensi egi in cap. final. de consti.
- ^b **Edito.**] In cap. ad falsariorum, de crimine falsi, cuius ipse Innocentius meminit in epistola statim referenda.
2. ^c **Tradatur Curia**] De qua traditione Curia seculari facienda egi in cap. cum non ab homine, de iudicijs.
- ^d **Flagitium.**] Ob quod degradandus est clericus, etiam si in corrigibilibus non sit, veluti ob crimen hæresis, seu alfalsinij, ut exponit Fachineus lib. 2. contro. cap. 29.
- ^e **Intercedere.**] Cujus pij moris intercedendi pro eis brachio seculari tradendis rationem retuli in cap. ad audientiam, de heretic.
3. ^f **Pane doloris, & aqua.**] Consonat idem Innocentius III. lib. 4. regestr. 16. epist. 10. ubi Lundensi Archiepiscopo A. S. L. ita scribit: [Per tuas nobis literas intimasti, te quandam falsarium in vinculis detinere, qui Sedis Apostolicæ mentiens se Legatum, nomine, ac officio Episcopi usurpatis, in multis Pontificale præsumpsit officium exercere. Super quo tibi rescribi desideras, nostræ beneplacitum voluntatis. Nos igitur sollicitudinem tuam in Domino commendantes, fraternitatem per Apostolica scripta mandamus, quatenus quidquid factum est taliter ab eodem, denunciatis habendum illud pro infecto, ipsum sicut charam habes gratiam divinam, & nostram, perpetuo carceri facias mancipari, pane doloris, & aqua angustia sustentandum. De aliis verò, qui sicut asseris, suspecti habentur de crimine falsitatis diligenter inquiras, & quos inveneris esse tales, punias appellatione remota secundum constitutionem à nobis editam ad falsariorum malitiam confutandam.] Quamvis enim carcer ad custodiendos reos introductus sit, cap. quamvis, de pœnis lib. 6. probant plura de carceribus cumulantibus Pantoxa in l. 1. num. 5. & in l. final. nn. 21. de aleator. Pancitola lib. 1. var. cap. 41. Amaya in l. 2. Cod. de exat. tribu. Pinto in specileg. cap. 26. num. 1. Savarus ad Sidonium lib. 7. epist. 1. verbo carceres, Poleus lib. 5. histor. for. Rom. cap. 11. Lara de capel. lib. 1. cap. 22. num. 26. Petrus Greg. lib. 31. syntag. cap. 33. & lib. 4. parisi. tit. 15. cap. 4. Zerda de visi. carcer. cap. 3. Bobadilla lib. 3. polit. cap. 15. Salgado de Regia protect. 2. part. cap. 4. num. 122. tamen Ecclesia consuevit aliquando homines sceleratos carceri in perpetuum, vel ad tempus mancipare, cap. excommunicamus, §. 1. de hereticis, Clement. 1. §. porro, eod. tit. Concil. Matiscon. 1. can. 5. ubi de clericis prophanas vestes induentibus ita cavetur: *A seniore ita coërceatur, ut 30. dierum inclusione detentus, aqua tantum, & pane modico diebus singulis sustentetur.* Aquilgr. can. 34. *Sic locus intra claustra*

canonicorum, sicut in multis locis noscitur esse, quò ad tempus retrudantur. & secundum modum culpa castigentur. Probant Salcedo, in praxi, cap. 124. Landmeter. lib. 2. de veteri monac. cap. final. Gibalin. de clausur. regul. disquisit. 2. cap. 4. §. 7. et si jure civili attentio liber homo ad perpetua vincula damnari non possit, l. mandati 35. ff. de pœnis: *Lincredibile est, l. servus 10. Cod. eod. tit. l. si quis filio 6. vers. de Decurione. ff. de injusto rupto: ubi ratio assignatur, & probant Cujacius lib. 14. obs. cap. 34. Faber in lavisprud. tit. 11. princip. §. illat. 5. Petrus Gregor. lib. 31. syntag. cap. 33. num. 24. Simanc. de Catholicis tit. 16. num. 14. Valenzuela contra Venetos part. 3. num. 220. & carceres, quibus clerici includebantur, peculiari nomine Diaconicæ, vel Decanicæ appellabantur, l. 2. Cod. Justin. de heret. l. 30. Cod. Theod. eod. tit. Novel. 79. cap. 3. in fine lib. 5. Capitular. cap. 225. legitur. *In Decanicis Ecclesia recludantur.* Notarunt Filescac, in c. 1. de offic. ordin. §. 16. Cironius lib. 2. obs. cap. 51. & in rubric. de offic. ord. Jacob. Gothof. in dist. l. 30. Nec tantum illi carceris squallore puniebantur, verum & jejuniis, ac vigiliis affligebantur, cap. de his 36. 50. dist. cap. final. 82. dist. ibi: *Tantum autem diebus Dominicis, & præcipuis festis modico vino, & pisciculis, atque leguminibus recreentur.* Concil. Tarracon. 2. can. 1. *Si verò religiosus, vel monachus in cella monasterij inclusus poenitentia lamentis incubat, qui singulari afflictione panis & aqua vitæ ex Abbaris ordinatione percipiat.* Matiscon. 1. can. 5. *Quod si post hanc definitionem clericus aut cum indecenti veste, aut cum armis inventus fuerit, à seniore ita coërceatur, ut triginta dierum inclusione detentus, aqua tantum, & pane modico diebus singulis sustentetur.* Hic appellatur panis doloris in præfenti, & in c. Guisifarius, 23. q. 4. & panis hic erat hordeaceus. Gregorius Turon. lib. 9. cap. 11. ibi: *Iussit nihil aliud in usu vescendi, nisi panem hordeaceum cum aqua munda assumi.* Notavit Cironius in cap. 2. de Apostatis. in §. compil. Panis fordidus dicitur in l. 5. Cod. Theod. de annonis tit. vil. pessimus in l. 1. Cod. Theod. de can. frument. vilis à Iul. Polluce lib. 6. cap. 1. ibi: *Panes, qui viliores sunt furfuracei.* His panibus fordidis opponuntur panes mundi, qui lautiores sunt, & puriores. Lampridius in Alexand. Medius ab eo unus Patavinus salarium accepit; ceteri qui usque ad sex fuerunt, qui annonas binas, aut ternas accipiebant, ita ut mundas singulas consequerentur, alias aliter. Quæ verba non nisi de annonâ panis accipi posse notavit Salmastius in observat. ad jus Atticum, De illis etiam panibus ait Theodoretus de Abrahamo: *Et panes mundi, selectique offerbantur, & vinum odoriferum, & pisces, & olera, & quæcumque his adjungi solent.* Lampridius in Alex. annonam mundam dixit puram, & lautam. Observavit Cironius lib. 4. observ. cap. 4. Samuel Petitus lib. 3. observ. cap. 3.*